

--	--	--	--	--	--	--	--

Sl.No.

1291

505(G)

(MARCH, 2019)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

PART - A

વિભાગ - A

■ નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો. [30]

- 1) ધનેશ કયા ભાવમાં હોય તો જાતક વૈધ થાય છે ?
(A) ચોથા (B) પાંચમા
(C) છઠ્ઠા (D) સાતમા
- 2) લક્ષ્મણ કયા ભાવમાં હોય તો પત્નીનો નાશ થાય છે ?
(A) છઠ્ઠા (B) સાતમા
(C) આઠમા (D) નવમા
- 3) યવનાચાર્ય એ નાભસયોગોને કેટલા પ્રકારે વર્ણવેલા છે ?
(A) 1500 (B) 1600
(C) 1700 (D) 1800
- 4) આયુર્વેદનાં કુલ કેટલાં અંગો છે ?
(A) આઠ (B) નવ
(C) દશ (D) અગિયાર
- 5) શરીરમાં કુલ કેટલા મર્મ સ્થાનો છે ?
(A) 105 (B) 107
(C) 106 (D) 108
- 6) અષ્ટાંગ હૃદયમાં કુલ કેટલા ખંડો છે ?
(A) 6 (B) 8
(C) 10 (D) 12

- 7) શરીરમાં ઉત્પન્ન થયેલા દોષો કફ, પિત્ત અને વાતને ક્રમશઃ પાંચ ક્રિયાઓ કરીને શરીરની બહાર કાઢીને શરીરને નીરોગી કરતી ચિકિત્સા પદ્ધતિને કઈ ચિકિત્સા કહે છે ?
- (A) વિશિષ્ટ ચિકિત્સા (B) કાયાકલ્પ ચિકિત્સા
(C) પંચકર્મ ચિકિત્સા (D) એલોપેથી ચિકિત્સા
- 8) પંચકર્મની પૂર્વકર્મમાં મુખ્ય કેટલી ક્રિયાઓ છે ?
- (A) 2 (B) 3
(C) 4 (D) 5
- 9) ગાયના દૂધમાં કયું તત્વ હોય છે ? જે કેન્સરના જીવાણુઓનો નાશ કરે છે.
- (A) CLA (B) DNA
(C) HCL (D) NAACL
- 10) હિન્દુ ધર્મમાં અને ધર્મ ગ્રંથોમાં ગાયના ગોમયે(છાણ) માં શાનો વાસ છે ? એવું કહેવામાં આવ્યું છે.
- (A) શ્રી સરસ્વતીજી (B) શ્રી લક્ષ્મીજી
(C) શ્રી શિવજી (D) શ્રી હનુમાનજી
- 11) ઓમકાર શું છે ?
- (A) અક્ષર (B) શબ્દ
(C) દિવ્યશક્તિ (D) આકૃતિ
- 12) અષ્ટાંગ યોગનું બીજું સોપાન કયું છે ?
- (A) યમ (B) નિયમ
(C) આસન (D) પ્રાણાયામ
- 13) પાતંજલ યોગદર્શનની રચના કયા ઋષિએ કરી ?
- (A) પાણિનિ (B) કણાદ
(C) વેદવ્યાસ (D) પતંજલિ

- 14) સ્વામી વિવેકાનંદજીએ મનને કોની સાથે સરખાવ્યું છે ?
- (A) વાંદરા (B) ભૂત
(C) વીંછી (D) ગાય
- 15) મગજની ગ્રંથિ સાથે કયું ચક્ર સંકળાયેલું છે ?
- (A) આજ્ઞા ચક્ર (B) વિશુદ્ધ ચક્ર
(C) અનાહત ચક્ર (D) મણીપુર ચક્ર
- 16) સૂર્યનાં કયા કિરણો જીવલેણ હોય છે ?
- (A) પારરક્ત (B) પારબંબલી
(C) દશ્યપ્રકાશ (D) ક્ષ-કિરણો
- 17) વેદોમાં એમ કહેવાયું છે કે અગ્નિ અને સોમના જોડાણથી બને છે.
- (A) સૂર્ય (B) ચંદ્ર
(C) બ્રહ્માંડ (D) જગત
- 18) વસ્તીવધારો અને ચીજવસ્તુઓના ભંગારથી શું પ્રદૂષિત બને છે ?
- (A) ભૂમિ (B) ધ્વનિ
(C) વાયુ (D) પાણી
- 19) બ્રહ્માંડમાં કયો ગ્રહ એવો છે જ્યાં સજીવ સૃષ્ટિ ફલીફાલી છે ?
- (A) મંગળ (B) બુધ
(C) પૃથ્વી (D) શુક્ર
- 20) વૃક્ષો વાવો, તેમની સુરક્ષા કરો, વૃક્ષ જીવના સ્ત્રોતોની રક્ષા કરે છે. વૃક્ષ આપણાં મિત્ર છે. તેની રક્ષા કરવી જોઈએ. એ કયા વેદનું કથન છે ?
- (A) શુક્લ યજુર્વેદ (B) સામવેદ
(C) ઋગ્વેદ (D) અથર્વવેદ

21) શું કરવાથી સ્વચ્છ અને સ્વસ્થ પ્રાણવાયુ પ્રાપ્ત થાય છે. અને વાયુ મંડળ શુદ્ધ કરી પર્યાવરણની સુરક્ષા થાય છે.

- (A) તપ (B) જપ
(C) મંત્ર (D) યજ્ઞ

22) ફ્લેટમાં કોલમ-બીજાની સંખ્યા કેવી હોવી જોઈએ ?

- (A) એકી (B) બેકી
(C) નિશ્ચિત (D) અનિશ્ચિત

23) મકાનની લંબાઈ \times પહોળાઈ = મકાનના ક્ષેત્રફળને 8(આઠ) વડે ભાગવાથી જે શેષ અંક મળે તેને શું કહેવામાં આવે છે ?

- (A) આય (B) વ્યય
(C) ગૃહ આય (D) આય વ્યયનો મેળાપ

24) વાસ્તુશાસ્ત્રને કયા શાસ્ત્રનું એક અંગ ગણાવવામાં આવે છે ?

- (A) વ્યાકરણશાસ્ત્ર (B) જ્યોતિષશાસ્ત્ર
(C) સાહિત્યશાસ્ત્ર (D) ધર્મશાસ્ત્ર

25) સ્વસ્તિક શાનું પ્રતીક ગણાય છે ?

- (A) આકાશ (B) પૃથ્વી
(C) અગ્નિ (D) બ્રહ્માંડ

26) મનુષ્યના હૃદયનો આકાર કેવો હોય છે ?

- (A) શંકુ આકાર (B) ત્રિકોણાકાર
(C) ગોળાકાર (D) વાલ આકાર

27) મનુષ્યનું હૃદય દર મિનિટે કેટલી વખત ધબકે છે ?

- (A) 20 થી 40 (B) 30 થી 40
(C) 60 થી 80 (D) 70 થી 90

28) એઈડ્સ રોગ શેનાથી થાય છે ?

- (A) સંસર્ગથી (B) મચ્છર કરડવાથી
(C) વાઈરસથી (D) સાથે જમવાથી

- 29) સામાજિક જાગૃતિ માટે એઈડ્સના રોગ સાથે સંકળાયેલા હોય તે દરેક કાર્ય કે પ્રવૃત્તિ દરમિયાન કઈ રિબનનો ઉપયોગ થાય છે ?
- (A) રેડ (B) બ્લેક
(C) ગ્રીન (D) વ્હાઈટ
- 30) એઈડ્સના રોગ માટે કઈ થેરાપી આપવામાં આવે છે ?
- (A) કેમો થેરાપી (B) ફિઝીયો થેરાપી
(C) એન્ટિ રિટ્રોવાયરલ ડ્રગ થેરાપી (D) રેડિયો થેરાપી

વિભાગ - B

■ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો.

[20]

- 31) લગ્નેશ સાતમા ભાવમાં હોય તો જાતક કેવો હોય ?
- 32) પંચ મહાપુરુષ યોગનાં નામ જણાવો.
- 33) અષ્ટાંગ હૃદય ગ્રંથની રચના કોણે કરી ?
- 34) ચોથે અને દસમે બધા ગ્રહ હોય તો ક્યો યોગ થાય છે ?
- 35) આયુર્વેદમાં દોષ નિવારણના કયા બે માર્ગો દર્શાવ્યા છે ?
- 36) નસ્ય કોને કહેવાય ?
- 37) બધા જ રોગોનું મૂળ શું છે ?
- 38) પંચગવ્ય કોને કહેવાય ?
- 39) પ્રાણના કેટલા પ્રકાર છે ? કયા કયા ?
- 40) ઓમકાર જાપથી ક્યો રોગ દૂર થાય છે ?
- 41) વેદોમાં આપેલા સાત સૂર્યના નામ જણાવો.
- 42) ઋગ્વેદમાં પૃથ્વીને શું કહી છે ?
- 43) પર્યાવરણ એટલે શું ?
- 44) કયા વેદમાં વનસ્પતિ સંરક્ષણના ઉપાયો છે ?

- 45) કયા માસોમાં ઘરનો પ્રારંભ શુભ ગણાય છે ?
- 46) મનુષ્યનું હૃદય કેવા આકારનું હોય છે ?
- 47) વાસ્તુદોષના કેટલા પ્રકાર છે ?
- 48) ફ્લેટમાં સીડી કઈ દિશામાં રાખવી ?
- 49) AIDS નું પુરું નામ જણાવો.
- 50) આત્મ સાક્ષાત્કાર શાના વડે થાય છે ?

PART - B

વિભાગ - A

■ કોઈપણ દસ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.

[20]

- 1) કેવા ગ્રહયોગથી હૃદયરોગની બીમારી થઈ શકે છે ?
- 2) આયુર્વેદનાં કેટલા અંગો છે ? કયા કયા ?
- 3) ઔષધિના પ્રકાર જણાવો. તે કેવી રીતે બને છે ?
- 4) બસ્તી એટલે શું ? તેના પ્રકાર જણાવો.
- 5) ગાયના દૂધથી કેન્સરનું નિવારણ કેવી રીતે થાય છે ?
- 6) બંધ એટલે શું ? તેના પ્રકારો જણાવો.
- 7) ઝૂં ના ત્રણ ગૂંચળા કઈ બાબતનું સૂચન કરે છે ?
- 8) વિદ્યુત ચુંબકીય તરંગો કેવી રીતે પ્રભાવિત થાય છે ?
- 9) પર્યાવરણની વૈદિક વ્યાખ્યા આપો.

- 10) શિલ્પશાસ્ત્ર મુજબ મંદિરોના મુખ્ય પ્રકારો જણાવો.
- 11) ચતુર્થ સ્થાનમાં કેવા ગ્રહો ગૃહ બાબતે ઉત્તમ પુરવાર થાય છે ?
- 12) પિરામિડથી કયા પ્રકારના વાસ્તુદોષનું નિવારણ થાય છે ?

વિભાગ - B

- કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના માત્રા મુજબ જવાબ આપો :
વૈજ્ઞાનિક કારણ આપો :

[15]

13) સ્નેહન પછી જ સ્વેદન ક્રિયા કરવામાં આવે છે.

14) ગાયનું ઘી સોનાના રંગ જેવું હોય છે.

- તક્ષાવતના ત્રણ-ત્રણ મુદ્દાઓ જણાવો.

15) રસાયણ અને વાજીકરણ

16) સ્નેહન અને સ્વેદન

- જોડકાં જોડો. ('અ' ને 'બ' સાથે જોડો)

17) (અ)

પ્રાણાયામ

(1) ઉજ્જથી

(2) શીતલી

(3) સીત્કારી

(4) મૂર્છા

(5) પ્લાવની

(6) કેવલી

(બ)

તેનાથી દૂર થતાં રોગો

(a) દાંત, પેઢાના રોગો

(b) માનસિક રોગો

(c) પેટના, વાયુના રોગો

(d) જીભ, મોઢાના રોગો

(e) આંખોના રોગો

(f) શ્વસનને લગતા રોગો

18) 'અ' વિભાગના વેદોમાંના શબ્દને 'બ' વિભાગમાંના તેમના યોગ્ય અર્થ સાથે જોડો. (01)

'અ'	'બ'
(1) સોમ	(a) વાયુ
(2) દૂત	(b) ખૂબ જ સક્રિય
(3) અજિર	(c) અતિ તીવ્રતા
(4) મદેરઘુ	(d) ચુંબકીય શક્તિવાળું
(5) અયઃ શીર્ષા	(e) હાઈડ્રોજન
(6) ઉદવયસ	(f) પ્રવાહિત શક્તિ

વિભાગ - C

■ કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નના મુદ્દાસર જવાબ આપો. [15]

19) સૂર્ય, મંગળ, શનિ, રાહુ અને કેતુના અશુભ ફળો જણાવો.

20) પ્રાણના પાંચ પ્રકારો ક્યારે કોપાયમાન થાય છે તે જણાવો.

21) રક્તમોક્ષણ એટલે શું ? તે કેવી રીતે થાય છે ?

22) ગાયના છાણના ખાતરના ઉપયોગો જણાવો.

23) ભ્રામરી પ્રાણાયામની રીત વર્ણવો. તેના ફાયદા જણાવો.

